Verslag van de extra vergadering van de Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie van 21 januari 2019

Aanwezig:
Mw. A.C. Boelhouwer (voorzitter);
Drs. D. Straat (gedeputeerde), drs. P. van den Berg (gedeputeerde), ing. L.C. van den Dikkenberg (SGP), M.J. de Droog, MSc/RA (D66), ir. H.P. van Essen (GroenLinks), mw. J.A. Godschalx (VVD), mw. H.F. de Groot (50PLUS), mw. N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), ir. H. IJssennagger (PVV), drs. C.J. van Kranenburg (ChristenUnie), mw. drs. N.A. Krijgsman (PvdA), mw. H.M. Lejeune-Koster (PvdA), drs. A. Mourik-Geluk (CDA), mw. A.M. Poppe (SP), R. van Reenen (VVD) en E. Strandstra, LLB, (PvdD).

Van ambtelijke zijde aanwezig:
Dr. R. Poort (adjunct-griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

---

1. OPENING
In afwachting van de komst van de voorzitter, opent de heer Poort (griffier) de vergadering met een woord van welkom.

2. OPGEWAARDEERDE PUNTEN
2.1 Statenbrief Vuelta 2020
De heer Van Essen vraagt naar de voortgang van de toezeggingen die zijn gedaan in het kader van het besluit over de Vuelta, o.a. over de fietsambities.

De heer Strandstra vraagt hoe de financiële voorwaarden, die eerder zijn vastgesteld, kunnen worden nagekomen. Het lijkt er namelijk op dat deze niet haalbaar zijn. De oorspronkelijke begroting gaat uit van € 14,9 miljoen, waarvan 40% uit private dekking. Zoals het er nu naar uit ziet, is er maar € 5,1 miljoen dekking uit private investeringen mogelijk en dat betreft ook nog eens te verwachten en berekende inkomsten. Welk deel van de bijdragen is vastgelegd? In het haalbaarheidsonderzoek wordt ook gesproken over het meest uitgeklede scenario. Dat is precies de € 5,1 miljoen die binnen is: dan blijft er een begroting van € 12,9 miljoen over. Dat zou gevolgen hebben voor de breedtesportactiviteiten en de duurzaamheid. Hij vraagt dienaangaande om een toelichting. O.a. is zijn vraag hoe het tekort wordt opgevangen indien de subsidieaanvraag ad € 2,4 miljoen niet door het rijk wordt toegekend. Zijn daar afspraken over gemaakt?

Gedeputeerde Van den Berg laat weten dat hij de zojuist geschetste onzekerheden niet herkent. Op dit moment is er een bedrag van € 5.4 miljoen aan harde toezeggingen binnen van private partijen. Dat bedrag gaat zeker nog stijgen. Er is een lijst van potentiële private investeerders, die daarvoor reeds getekend hebben. Hij is bereid dat overzicht naar de commissie te sturen. Echter, er zijn mensen die wel geld willen geven, maar niet zichtbaar willen zijn. Met uitzondering van die namen, zal hij het overzicht naar deze commissie zenden.
Wanneer de provincie een subsidieaanvraag bij het ministerie indient, moet de begroting rond zijn, alsmede de toezeggingen. Pas daarna kan de aanvraag worden ingediend.
Aanvankelijk ging de begroting om het minimum scenario, maar de toezeggingen blijven stijgen. De gedeputeerde heeft er alle vertrouwen in dat er nog meer toezeggingen gaan binnenkomen.
Eind maart moet er een besluit liggen van het ministerie of de subsidie daadwerkelijk wordt toegekend. Is dat niet het geval, dan zal hij bij deze commissie terugkomen. Ook zullen de raden dan opnieuw moeten worden geraadpleegd, immers, de vraag is dan opportuun of de Vuelta wel doorgang moet vinden. Er is dus nog geen zekerheid, maar alle signalen staan op groen. Eerst moet de beschikking worden afgewacht.

De heer Strandstra begrijpt dat de commissie eind maart een terugkoppeling zal krijgen over de vraag of het rijk het bedrag daadwerkelijk zal toekennen. Graag verneemt hij op dat moment de volledige financiële stand van zaken.
Gedeputeerde Van den Berg verwijst naar de motie van de SGP die PS heeft overgenomen, nl. dat er geen betaling achteraf mag plaatsvinden bij overschrijdingen. Hij zal PS driemaandelijks over de financiën rapporteren, over de risico's en over de vraag of er beheersmaatregelen moeten worden getroffen. Hij zegt dat toe. Het ministerie heeft 13 weken als maximale tijd om te reageren, maar eerder kan ook.
Gevraagd werd naar de legacy van de Vuelta, nl. wat het duurzame resultaat kan zijn na afloop van de Vuelta. Er zijn verschillende beleidsvelden in beeld gebracht. Na toewijzing van de Vuelta aan Utrecht, wordt de stichting Vuelta opgericht. Begin dit jaar moet dit gaan plaatsvinden. Die stichting zal met activiteiten aan de slag gaan, rondom de start maar ook rondom de tour zelf. Er komt bv. een activatieprogramma. Bij het inrichten van de organisatie wordt ook aangesloten bij het arbeidsmarktbeleid. De provincie is direct betrokken bij de organisatie en het programma. Onderdeel hiervan is dat partijen de duurzaamste start ooit van een wielerronde van dit kaliber willen realiseren.

De heer V.d. Dikkenberg begrijpt dat de gedeputeerde met de Vuelta vrienden een stichting gaat oprichten. Hij vraagt of de gedeputeerde, in lijn met de motie, kan garanderen dat de provincie geen financiële risico's gaat lopen. Het zou goed zijn dergelijke risico's van te voren in de statuten van de stichting uit te sluiten.

Gedeputeerde V.d. Berg beaamt dat dat mooi zou zijn, maar risico's zijn er altijd. Ook deze stichting zal risico's lopen, echter, in de motie van PS staat dat, als er risico's optreden, de risicoreservering niet achteraf bij de provincie mag worden neergelegd. Die afspraak is gemaakt. Treden er risico's op, en vinden er overschrijdingen plaats, dan zal dat gecompenseerd moeten worden binnen het budget dat de stichting tot zijn beschikking heeft.

Gedeputeerde Straat komt terug op de vraag van GroenLinks over de snelfietsroute en het stimuleren van fietsgebruik door werkgevers. Er wordt volop gewerkt aan de twee snelfietsroute die de meeste prioriteit hebben, nl. Amersfoort-Utrecht en Veenendaal-Utrecht. Echter, het realiseren van een volledige snelfietsroute kost veel tijd. De inschatting is dat beide snelfietsroutes er in 2020 nog niet zullen zijn. Wel zijn er op dat moment bestuurlijke afspraken met gemeenten gemaakt en de uitvoering zal dan ook in volle gang zijn. Belangrijk is ook het moment rond de Vuelta te gebruiken voor de realisering van de snelfietsroutes. De provincie heeft de regierol inmiddels stevig opgepakt. Dat geldt ook voor de stimulering van fietsgebruik door werkgevers. Er liggen ook in dat opzicht kansen om de koppeling met de Vuelta te maken. De provincie start in de lente 2019 met een provinciebrede communicatie gedragscampagne richting de eindgebruiker. Samen met Goed op Weg en het U15 netwerk wordt bezien hoe de Vuelta start kan worden benut voor de gedrags- en communicatiecampagne. Ook het bermbeheer en het etaleren van de regionale innovatie en duurzaamheid krijgen daarbij de aandacht.

Gedeputeerde Van den Berg bevestigt de vraag van de heer Mourik dat wordt aangesloten bij het arbeidsmarktbeleid, dat wil zeggen dat ook het lokale MKB en het MBO bij de plannen worden betrokken.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

2.2 Statenbrief convenant "Een warm welkom voor internationals in de Utrecht Region"
Mevrouw Krijgsman verwijst naar de vragen van de heer Suna. Als aanvulling daarop vraagt zij waarom er geen relatie wordt gelegd met de ruimtelijke economische visie, omdat dit veel raakvlakken heeft met dit thema. De PvdA vindt het beter de concretisering van deze visie in duidelijke stappen weer te geven. Nu lijkt het om twee aparte sporen te gaan. Niet concreet is te zien hoe de relatie wordt gelegd met healthy urban living. De PvdA plaatst bij dit convenant de kanttekening dat er geen ongebreidelde

internationalisering moet plaatsvinden, immers, de internationals zullen ergens moeten wonen terwijl er in deze regio nu al sprake is van zeer grote woningnood.

Gedeputeerde Van den Berg licht toe dat het Welkom Centrum bedoeld is voor expats en voor kenniswerkers, die nu op verschillende plekken in de provincie (Amersfoort, Veenendaal, Utrecht) informatie opvragen met betrekking tot verblijf, woonruimte, communities e.d. Meer centralisering is in dat opzicht noodzakelijk. Het is de bedoeling dat expats zich welkom voelen in de provincie Utrecht. De provincie en de gemeenten hebben afgesproken dat dit zichtbaar wordt, zodra mensen de trein uit Schiphol verlaten en aankomen op de begane grond van het gemeentehuis van Utrecht. Het gaat in feite om een groot informatiepunt voor expats, bv. informatie over internationale scholen en al het andere wat nodig is om snel de expats en kenniswerkers en hun families de weg te wijzen in onze samenleving. De relatie met de ruimtelijke economische structuurvisie ziet hij niet, ook niet als het gaat om healthy urban living. De provincie levert nu aan dit Welkom Centrum een eenmalige bijdrage. Wel wordt nagegaan of een meerjarige investering, samen met andere partijen, nodig is. Ook wordt gekeken of het centrum op de goede plek gelokaliseerd is. Het beste zou zijn om expats en kenniswerkers, direct bij aankomst op Schiphol, al informatie over Utrecht te verstrekken, echter, dat is niet te betalen.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

2.3 Memo GS toezegging Energiefondsen van de provincie

Mevrouw De Haan deelt mede dat de ChristenUnie de informatiewaarde van dit memo erg laag vond. Veel vragen van de ChristenUnie zijn beantwoord, en een aantal daarvan is afdoende. Het is opvallend dat het energiedossier in de afgelopen jaren erg versnipperd in vergaderingen aan de orde is gekomen. Daardoor is het moeilijk een integraal beeld te krijgen wat de provincie op het gebied van energie doet. De ChristenUnie heeft een vraag gesteld over afwijzigingsgronden. Geantwoord werd dat het helaas voorkomt dat initiatieven moeten worden afgewezen. Dat is logisch, maar het is wel goed inzichtelijk te krijgen of steeds dezelfde initiatieven worden afgewezen. Betreft het toch interessante projecten, dan is haar vraag of dat in kaart wordt gebracht. Wordt gekeken of er mogelijkheden zijn om, eventueel via bundeling, afgewezen initiatieven alsnog een kans te geven?
Ook heeft de ChristenUnie een vraag gesteld over de financiering in combinatie met het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer. De fractie wil daar graag een specifieker antwoord op ontvangen. Aangegeven wordt dat fondsen regelmatig worden geëvalueerd en dat aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamerrapport meegenomen worden. Hoe worden de verbeterpunten en aanbevelingen opgepakt?

Gedeputeerde Van den Berg heeft geen specifiek zicht op de projecten die zijn afgewezen. Ambassadeurs in de kolom Groen houden dat in de gaten. Bij de aanvraag van een subsidie, of een achtergestelde lening of een garantstelling, gaan zij na of aanvragen binnen de subsidieregeling passen. Ze gaan met betrokkenen in gesprek over de businesscase en onderzoeken of deze zodanig vorm kan krijgen dat de aanvraag kan worden gehonoreerd. Echter, wanneer een aanvraag helemaal niet past, moet het project worden afgewezen. Hij mag hopen dat, wanneer een initiatief bv. drie keer wordt aangemeld, dat een signaal is dat er iets mee moet worden gedaan. Eén van de voorbeelden is de subsidiering van de VvE's. Op dit moment is dat niet goed mogelijk. Spreker heeft het Energiefonds gevraagd dit te monitoren en in contact te treden met het Nationaal Energiebesparingsfonds om dit zo mogelijk in gezamenlijkheid op te pakken. Dat gebeurt nu bij een VvE in Leusden met een garantstelling, hoewel de casus nog niet helemaal matcht. Gebleken is dat er een vraag ligt van de Vereniging Eigen Huis om hiervoor op landelijk niveau een fors bedrag vrij te maken, omdat er bij de VVE's knelpunten zijn op dit terrein. De aanvragen van de VvE's matchten niet goed en konden ook niet bij de Rabobank worden ondergebracht. Nu is eenmalig deze constructie toegepast om het rijk te verleiden om mee te werken. Het ziet ernaar uit dat de objectgebonden subsidiëring, die ook in het regeerakkoord staat, een vorm kan krijgen.
De gedeputeerde onderschrijft dat het hier gaat om een overvloed aan regels, met name voor consumenten. De provincie Utrecht ondersteunt steunpunten voor huisisolering in Amersfoort en Utrecht

maar de fondsen van de provincie zijn in principe niet bestemd voor de individuele consument. De provinciale fondsen zijn vooral voor het MKB bedoeld. Inderdaad is de formulering over de Randstedelijke Rekenkamer wat algemeen van aard. In de regionale ontwikkelingsmaatschappij zal scherp worden gekeken naar de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer. Gedeputeerde Van den Berg zegt toe dat hij schriftelijk op voornoemde specifieke vraag van de ChristenUnie zal terugkomen, alsmede op de vraag of er zicht is op projecten en initiatieven die zijn afgewezen, maar wellicht op andere wijze wel gehonoreerd kunnen worden.

De heer Van Essen vraagt wanneer de informatiesessie beheerders Utrecht Energiefonds gaat plaatsvinden. Kan dat gelinkt worden aan het inwerkprogramma van de nieuwe statenleden? Wellicht dat daar het scala aan energiefondsen wat concreter kan worden gepresenteerd.

Gedeputeerde Van den Berg vindt het een goed idee genoemde informatiesessie te koppelen aan het inwerkprogramma van de nieuwe statenleden. Eerder heeft hij vragen gesteld over het functioneren van het Energiefonds en over de verhouding tussen de stad Utrecht en het overige deel van de provincie. Ook wil hij weten waar in deze provincie de meeste uitvragen worden gesteld. Hij heeft het fonds gevraagd wat minder aanvragen op het gebied van zonnepanelen te honoreren. Dat begint nu steeds breder te lopen. Hij zou meer willen insteken op andere proposities.
De gedeputeerde zegt toe dat de nieuwe staten concrete informatie zullen ontvangen over het Utrecht Energiefonds, over wat er is gepresteerd en hoe er met de aanvragen wordt omgegaan.

De voorzitter constateert dat dit als actiepunt op de termijnagenda wordt meegenomen.

2.4 Statenbrief terugkoppeling BO MIRT

De heer Van Essen vraagt naar de korte termijn aanpak en de scope. Ook vraagt hij naar de middellange termijn aanpak die steeds concreter wordt. In de brief wordt melding gemaakt van “oplossend vermogen” en dat suggereert dat het vooral om doorstroming zou gaan. Volgens Groenlinks moet dat veel breder zijn. Hoe worden PS daarbij betrokken? Voorts vraagt hij naar de planning voor de lange termijn aanpak en de betrokkenheid daarbij van PS.

De heer Strandstra verwijst naar de afsprakenlijst en de daarin genoemde versnellingslocatie voor woningbouw De Meern-Zuid. Hij vraagt hoe polder Rijnenburg als pauzelandschap zich verhoudt tot polder Rijnenburg als versnellingslocatie. Het een lijkt het ander uit te sluiten.
Voorts wijst hij op de Planetenbaan, waar bestaande kantoorpanden woonruimte moeten gaan bieden. De gemeenteraad van Utrecht heeft daar uitgebreid over gesproken tijdens de behandeling van het bestemmingsplan Lage Weide. De PvdD staat welwillend tegenover de plannen, maar gebleken is dat de geurbelasting van het nabijgelegen industrieterrein Lage Weide niet toestaat dat er woningbouw gaat plaatsvinden. Minder geurbelasting is een voorwaarde voor het realiseren van woningbouw op de Planetenbaan. Herkent de gedeputeerde dit probleem en is hij bereid in gesprek te treden met beide gemeenten, teneinde de geurbelasting van industrieterrein lage Weide te verlagen en zo woningen vrij te kunnen maken?

Mevrouw Schneiders verwijst naar de eerdere vragen van D66 over het USP en de fietsbereikbaarheid van het USP. Dat hangt samen met een vraag die zij bij een volgend agendapunt wil stellen, over de fietsvoortgangsrapportage. Zij begrijpt dat een en ander on hold staat.

De heer De Droog las twee weken geleden in de NRC dat de G4 met de minister-president in overleg gaat. Uiteraard is dat een goede zaak. O.a. kwam naar voren dat Utrecht gaat inzetten op een metro bij de Uithoflijn. PS hebben regelmatig gesproken over de ambities van UNed. Hij vraagt hoe GS hier tegen aan kijken en welk overleg er is gevoerd.

Gedeputeerde Van den Berg licht toe dat de polder Rijnenburg in de PRS nog steeds als een pauzelandschap is aangeduid. De gemeente Utrecht vult dit pauzelandschap o.a. in met een energielandschap. Vele alternatieven zijn met omwonenden besproken. Dat alles zal tot een model leiden waar de raad uiteindelijk een besluit over zal nemen. De ontwikkelingen sluiten woningbouw op termijn niet uit, gezien de motie die de raad van Utrecht heeft aangenomen. Dat is z.i. een verstandige keus, omdat woningbouw in de polder Rijnenburg op termijn niet ondenkbaar is. De stad denkt in eerste instantie na over woningbouw in zoveel mogelijk bestaand stedelijk gebied, in tweede instantie aan de bestaande knooppunten, dan aan nieuwe knooppunten en pas dan aan woningbouw naar buiten toe.

De heer Strandstra verwijst naar de afsprakenlijst van BO MIRT waar Rijnenburg/De Meern-Zuid als versnellingslocatie worden aangeduid. Dat is iets anders dan te stellen dat er op termijn mogelijk een keer woningbouw gaat plaatsvinden. Zijn hierover afspraken gemaakt?

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat daarover nog geen afspraken zijn gemaakt. De planning en programmering van de aantallen woningen die nu in beeld zijn gebracht, en de eventuele locaties waar het zou moeten plaatsvinden, worden in overleg met de U10 nader uitgewerkt. Tot 2025 zijn de harde locaties in beeld. Daarna komt versnelling in beeld maar de vraag is dan waar dat zou moeten plaatsvinden. Het is niet onmogelijk dat er tot 2025 obstructies wat betreft woningbouw optreden in bestaand stedelijk gebied. Dat zou spanning kunnen opleveren met locaties waar men in eerste instantie niet aan versnelling zou denken. Om die reden is Rijnenburg/De Meern-Zuid (onder voorwaarden) als een potentiële versnellingslocatie opgenomen.

De heer V.d. Dikkenberg constateert een discrepantie in de argumentatie van de gedeputeerde rond de woningbouw in Rijnenburg. Hoe kijken PS zelf aan tegen 10.000 of 20.000 woningen en een energielandschap in Rijnenburg? De provincie wil daar versnellen en faciliteren. De SGP is groot voorstander van de bouw van woningen, maar dat levert een knelpunt op in Utrecht Centraal. De wethouder in Utrecht stelt dat er ondergronds gebouwd moet worden en dan is men een half miljard euro verder voor een metrolijn richting USP.
Anderzijds zijn er kernen in deze provincie die 30 woningen willen bouwen. Zij krijgen daardoor wellicht een mobiliteitsuitdaging, echter, de provincie wil die woningen niet toestaan met het argument dat dit regionaal moet worden afgewogen. Hoe beoordeelt de gedeputeerde dat er in Rijnenburg 20.000 of 30.000 woningen kunnen worden gebouwd, terwijl daar ook ruimte nodig is voor energieopwekking voor de stad Utrecht? Dit in relatie tot het afwijzen van de bouw van 30 woningen elders omdat daarvoor een regionale afweging noodzakelijk zou zijn wegens mobiliteitsknelpunten. Volgens die redenering zou er in Rijnenburg ook niet kunnen worden gebouwd.

Mevrouw Hoek merkt op dat de Planetenbaan niet op het grondgebied ligt van de stad Utrecht, maar op het grondgebied van Stichtse Vecht/Maarssenbroek. Aan de verre horizon komt Lage Weide inderdaad in beeld, maar zij begrijpt niet wat het knelpunt is dat door de PvdD werd gesignaleerd. Het gaat om de transformatie van lege kantoorpanden terwijl daar in de nabijheid al woonwijken zijn. Het zou h.i. dan beter zijn Haagstede niet door te laten gaan.

De heer Strandstra geeft aan dat de gemeente Stichtse Vecht bij de gemeente Utrecht heeft aangegeven dat ze op de Planetenbaan graag woningen willen realiseren, maar dat de geurbelasting van het industrieterrein dat belemmert.
Mevrouw Hoek heeft daarover in de gemeenteraad van Stichtse Vecht nog nooit een signaal vernomen.

Gedeputeerde Van den Berg geeft aan dat de provincie in UNed verband een zorgvuldige afweging moet maken voor de gehele provincie. Spanning in de woningbouw doet zich voor, vooral in de regio Utrecht, bij het Centraal station en de bereikbaarheid van het USP. Er moet worden gewikt en gewogen waar, op welk moment, in welk tempo en met welke kwaliteit er moet worden gebouwd. De planning en programmering dienaangaande wordt in U10 verband afgestemd.

Hij begrijpt de opmerking van de SGP over de kleinere gemeenten. Eerder heeft hij de commissie een brief toegezonden over de woningmarkt in Oudewater. Er zijn zeker lastige plakken, maar gemeenten moeten dat in eerste instantie binnenstedelijk zelf oplossen, net zoals de stad Utrecht dat eerst binnenstedelijk moet oplossen. Dat heeft ermee te maken dat de provincie ook groen wil blijven.
Bij de inrichting van de Provinciale Omgevingsvisie moet worden gesproken over de vraag hoe er moet worden omgegaan met de kleinere gemeenten in relatie tot woningbouw. Misschien niet vanuit het woningbouwperspectief, maar vanuit een leefbaarheids en vitaliteits perspectief. Die vragen moeten op dat moment worden gesteld en daar zal serieus mee moeten worden omgegaan. Gaat het over de A12 zone, dan gaat het ook over de Meern-Zuid dat boven de A12 ligt, dus niet in eerste instantie polder Rijnenburg. Het gaat in dit kader om zorgvuldige afwegingen, ook wat betreft de ontsluiting van gebieden. Los van dat alles moet het ook nog betaalbaar blijven. Dat alles is zeer complex in de provincie Utrecht.
De gedeputeerde komt voorts terug op de vraag over de Planetenbaan en de transformatie van kantoren naar woningen. De gemeente Stichtse Vecht stuitte op het bestemmingsplan Lage Weide aan de overkant van de Noordelijke Ringweg, waar een hindercontour op zat. De twee gemeenten hebben elkaar uiteindelijk getroffen op de as van de Noordelijke Ringweg. Hij meent dat partijen er inmiddels uit zijn, door het bestemmingsplan Lage Weide voor dat deel restricties op te leggen met betrekking tot bedrijven die zich daar zouden willen vestigen met een geurcontour. Dat wordt niet toegestaan. Met die kanttekening kan de Planetenbaan verder worden ontwikkeld. De laatste stand van zaken zal hij de commissie schriftelijk doorgeven.

Mevrouw Noordenbos vraagt of de provincie kan voorkomen dat de grond van polder Rijnenburg, waar een versnellingslocatie wordt gepland, doorverkocht wordt en daardoor steeds duurder gaat worden. Kan de provincie dat beïnvloeden?

Gedeputeerde Van den Berg geeft aan dat Rijnenburg in de PRS al lange tijd is aangewezen als een potentiële woningbouwlocatie. Ontwikkelaars of beleggers hebben al grote delen grond aangekocht. De provincie heeft daar geen invloed op.

Mevrouw Noordenbos vraagt nogmaals of de provincie dat kan beïnvloeden. Het zou goed zijn ook in Rijnenburg sociale woningbouw te realiseren. Dat is niet mogelijk wanneer de grond daar te duur is geworden.
Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat de provincie in dat opzicht geen actief grondbeleid heeft. Soms koopt de provincie grond aan voor primaire taken zoals wegenaanleg, maar niet voor woningbouw. De provincie gaat niet over de individuele woningbouwprogrammering van gemeenten en corporaties. Gemeenten en corporaties zijn verantwoordelijk voor sociale woningbouw en niet de provincie.

Gedeputeerde Straat komt terug op de vragen van D66 en GroenLinks over de BO MIRT, de korte termijn aanpak, de relatie met leefbaarheid en klimaatdoelen. Ter zake verwijst hij naar het afwegingskader van UNed. De korte termijnaanpak richt zich op de gedragsbeïnvloeding en het stimuleren van alternatieve vervoermiddelen, zoals fiets en OV. Leefbaarheid en klimaat zijn daar onderdelen van. Dit voorjaar wordt er met een communicatiecampagne gestart. De betrokken partners zijn de werkgevers, de U15 maar ook de gebruikers. Op de langere termijn wordt bezien hoe het loopt met de aanpak van de Ring Utrecht en de A27. Er moet veel met minder hinder gebeuren, en dat vraagt wellicht maatregelen op het gebied van infra. Bij Goed op Weg blijkt dat, wanneer mensen een goed alternatief hebben en de spits mijden, dit een structureel karakter krijgt, hoewel men daar wel aandacht aan moet blijven besteden.
Gevraagd werd naar de planning van het MIT onderzoek lange termijn. In 2020 moet het MIT onderzoek gereed zijn. PS worden daar informeel en formeel bij betrokken. PS worden op 30 januari a.s. uitgenodigd om mee te denken over opzetprogrammering en visievorming van het Ruimtelijk Economisch Programma van de U10. Er is intensieve samenwerking o.a. in het MIRT. O.a. gaat het over de woondeals. De afweging dienaangaande vindt plaats in de Provinciale Omgevingsvisie.

Gevraagd werd naar het oplossend vermogen en het perspectief van de bekostiging budgettaire kaders. Op de middellange termijn gaat het o.a. over de vervoersas tussen het Centraal Station en het USP. Te nemen maatregelen zouden in theorie op die as kunnen liggen, maar kunnen ook buiten de scope van die rechtstreekse verbinding vallen, door mensen te stimuleren niet via Utrecht CS te reizen. Dat vraagt dan weer om maatregelen op andere plekken. Daar ligt zeker oplossend vermogen. Dat zit ook in bekostiging. Hij zal daarop terugkomen, naar aanleiding van het gesprek van de G4. Er is een brede discussie in relatie tot mobiliteit gaande over de bekostiging van de grote complexe inframaatregelen, vooral in de stedelijke regio's. Breed wordt gezocht naar alternatieve bekostiging. Het kan om fiscale maatregelen gaan of om andere financieringsbronnen, zoals pensioenfondsen.
D66 had het zojuist over het on hold zetten, maar hem is niet duidelijk wat daarmee wordt bedoeld. Over welke maatregelen gaat het precies? Wat betreft de fietsmaatregelen bij het USP staat een aantal projecten in de planning. O.a. wordt er gewerkt aan de fietsroute vanuit De Bilt richting USP, ook omdat de fietstunnel wordt opgeknapt. De gemeente Bunnik kijkt naar het laatste deel van de fietsroute in Bunnik zelf in de richting van het station. De vervanging van de fietsbrug over de A12 staat nog steeds op de planning. Met het rijk zijn er afspraken over de financiering gemaakt, ook in relatie tot Uned. De provincie en de gemeenten Bunnik en Houten kijken hoe en wanneer men daarmee aan de slag kan gaan.
Het fietspad naar Zeist is nog een ontbrekende schakel maar dat ligt wat lastiger, omdat dit in beide gemeenten gevoelig ligt, terwijl de medewerking van beide gemeenten wel nodig is. Daarvoor ligt nog geen concreet plan van aanpak. De route loopt over gemeentelijk grondgebied, door een kwetsbaar gebied. Beide gemeenten zijn nog wat terughoudend. Hij is met de twee gemeenten in overleg maar dit loopt minder voortvarend dan de overige fietsroutes.
Voorts gaat de gedeputeerde in op het G4 overleg. Daar zijn schriftelijke vragen over gesteld en de schriftelijke beantwoording volgt binnenkort. De brieven van de gemeente en van de Kamer zullen in afschrift naar PS worden gezonden. Ook hij heeft eerder genoemd bericht in de krant gelezen en hij heeft daarover contact opgenomen met het gemeentebestuur. Nu wordt de kwestie in de media heel groot gemaakt en hij wil daar niet aan mee doen. Overigens gebeurt het wel vaker dat het kabinet met de vier grote steden overlegt. Het is goed dat de grote steden vanuit hun belang aangeven wat relevant is in relatie tot wonen en mobiliteit.
Hij heeft van het gemeentebestuur begrepen dat er vooral is gesproken over de bekostigingssystematiek van grootschalige investeringen in steden en niet over specifieke projecten. Wil men een behoorlijke systeemsprong maken naar OV, dan vraagt dat om investeringen die nu niet gemakkelijk kunnen worden bekostigd. Hij begrijpt heel goed dat daarover door de vier grote steden en het kabinet uitgebreid is gesproken. Hij verwacht dat die belangrijke kwestie ook wel in het IPO aan de orde zal komen, gevraagd of ongevraagd.
Voorts heeft hij begrepen dat het bericht over de metro wat ongelukkig in de media is terecht gekomen. Hij heeft zich laten verzekeren dat vanuit Utrecht vooral UNed is ingebracht. Dat is ook conform afspraak. Het gemeentebestuur is wat ongelukkig over dit voorbeeld in de media.

Mevrouw Hoek memoreert het bezoek aan Driebergen/Zeist in verband met het knooppunt aldaar. 50PLUS vraagt nogmaals aandacht voor de optie om de tram vanaf de Uithoflijn door te trekken naar Zeist. Een van de punten uit de préverkenning betreft een mogelijke verlenging van de Uithoftram tot Zeist. Het lijkt haar logisch die lijn door te trekken naar het knooppunt Zeist, waar alle treinen bij elkaar komen, zodat men daar kan overstappen naar een trein of een bus (bv. van Zeist naar Amersfoort).

Gedeputeerde Straat antwoordt dat de doortrekking van bedoelde tram al heel lang in onderzoeken en in Uned discussies voorkomt. Het is ook onderwerp van gesprek in BO MIRT. Nadrukkelijk stelt hij dat de tram niet eerder wordt doorgetrokken, dan dat daarover een besluit is genomen. Het gaat nu alleen maar om een perspectief. 50PLUS stelde hierover ook een vraag tijdens de informatieavond station Driebergen-Zeist. Er is een verschil tussen het doortrekken van de tram naar de kern Zeist of helemaal naar station Driebergen-Zeist. Het gaat hier om varianten. In het algemeen is uitgegaan van de variant kern Zeist, dus niet naar het station. Zo'n grote investering vraagt om forse vervoerswaarden. Dat kan ooit

veranderen, maar op dit moment gaat het uitsluitend over verlenging naar de kern Zeist. Hij verwacht niet dat dit op korte termijn zal wijzigen maar dit punt zal zeker nog wel eens langs komen.

2.5 Statenbrief voortgangsrapportage 2018 realisatieplan Fiets

GroenLinks, de ChristenUnie en D66 hebben gevraagd om agendering van deze statenbrief.

De heer Van Essen memoreert dat in het door PS vastgestelde mobiliteitsplan de ambities op het gebied van de fiets stevig verankerd zijn. Bij dat plan is ook de motie 'Vooruit met de Fiets' op initiatief van GroenLinks aangenomen. Daarin wordt de provincie verzocht meer regie te nemen in het realiseren van fietsambities en in beeld te brengen wat daarvoor nodig is. Later dit jaar wordt daarover een uitvoeringsprogramma verwacht. Voorliggende rapportage heeft nog betrekking op het vorige uitvoeringsprogramma realisatieplan Fiets. Daaruit blijkt wel dat de uitvoering van veel onderdelen achterloopt bij de planning. Hij vraagt naar de oorzaken daarvan om daarvan te kunnen leren voor het nieuwe uitvoeringsprogramma op het gebied van de fiets. Heeft dat te maken met capaciteit, met organisatiekracht of de rol en de keuze van de ingezette instrumenten? Worden die heroverwogen? Wat hebben GS het afgelopen jaar gedaan om versnelling te bewerkstelligen en welke lessen worden er getrokken, vooruitkijkend naar het nieuwe uitvoeringsplan Fiets?

De heer Van Kranenburg deelt mede dat de ChristenUnie teleurgesteld is over de huidige stand van zaken realisatieplan Fiets. Aanvullend op de punten van GroenLinks, verwijst hij naar de motie om goed te kijken naar de 50/50 verdeling in kosten. Meent de gedeputeerde dat verandering van die verdeelsleutel zal kunnen leiden tot versnelling van een aantal zaken? Het komt de ChristenUnie voor dat het geld bij gemeenten een grote rol speelt in het al dan niet meewerken aan de uitvoering van het plan. De fiets is zeer belangrijk, zo benadrukt de heer Van Kranenburg, en het plan moet sneller worden uitgevoerd.

Mevrouw Schneiders sluit zich aan bij de opmerkingen van de ChristenUnie. Er worden risico's genoemd waarmee men iets mee moet. Zij vraagt dienaangaande om een toelichting. Wat is de structurele oplossing, als het gaat om bezetting van de organisatie? Uit gemeenten hoort zij nogal eens onduidelijkheid over de fietsprojecten. Hoe staat het met de contacten tussen provincie en gemeenten?

Gedeputeerde Straat constateert eveneens dat deze rapportage de nodige aandachtspunten bevat. Gedurende vier jaar, de duur van het programma, blijken uitvoering en realisatie vooral in de tweede helft van de periode plaats te vinden, omdat maatregelen eerst moeten worden voorbereid. Daarom heeft hij wat minder zorg over de stand van zaken. Uit de tabel blijkt dat alle punten die aandacht vragen, wel in het vizier zijn en dat men daar de komende tijd mee aan de slag gaat. Gevraagd werd wat GS aan de versnelling hebben gedaan. Hier en daar is reeds gesproken over extra menskracht, met name wat betreft de regie voor de snelfietsroutes. De provincie heeft de regie gepakt in een aantal vraagstukken, voor de snelfietsroutes maar ook voor het realisatieplan Fiets. Over het algemeen worden er met gemeenten goede contacten onderhouden. De provincie begeleidt ook gemeenten wanneer daarom wordt gevraagd. Knelpunten zitten vooral op regie en menskracht. Bij de actualisatie wil hij daar graag op terugkomen. O.a. zal hij nagaan wat er nog nodig is en indien wenselijk komt hij met een voorstel richting PS. Hij onderschrijft dat het fietsplan erg belangrijk is. De infrastructuur moet op orde zijn om een goed alternatief te kunnen bieden aan reizigers.

Mevrouw Schneiders leest dat soms 14 gemeenten, soms 18 gemeenten meewerken. Waarom werken niet altijd alle gemeenten mee aan de fietsprojecten? Heeft dat met hun capaciteit te maken?
Gedeputeerde Straat vindt dit een uitvoeringszaak en is niet van alle details op de hoogte. Hij weet wel dat er projecten zijn die gemeenten soms wat minder relevant vinden. Het kan ook aan de menskracht in gemeenten liggen, om projecten wat later op te pakken. Overigens behoeven niet altijd alle gemeenten perse met een project mee te doen. Het moet vooral effectief zijn.

Hij verzoekt D66 eventueel aanvullende vragen op dit vlak schriftelijk te stellen. Die zullen dan ook schriftelijk door hem worden beantwoord.
Voorts gaat de gedeputeerde in op het realiteitsgehalte van de uitvoering. De provincie voert de regie voor de snelfietsroutes. Tijdens de uitvoering moeten er bestemmingsplannen worden gewijzigd, er moet soms grond worden aangekocht en er moeten natuuronderzoeken worden uitgevoerd. Het duurt soms wel 4 of 5 jaar, voordat een snelfietsroute daadwerkelijk van de grond is gekomen. Voor dat realisme wil hij wel aandacht vragen. Het kost tijd om dergelijke processen goed op gang te krijgen. Een goede en zorgvuldige voorbereiding kost tijd en dat geldt ook voor de uitvoering van het realisatieplan fiets. Er wordt hard gewerkt. Bij de actualisatie zal hij nagaan hoe PS daarin steviger kunnen worden meegenomen. Echter, gelet op de hoge ambities moet de realiteit qua planning niet uit het oog worden verloren.
Terugkomend op de vraag van de ChristenUnie, wil hij bij het uitvoeringsprogramma fiets, naar aanleiding van het mobiliteitsprogramma, met een voorstel komen over de verdeling. Alle uitvoeringsprogramma's fiets staan nu op het tweede kwartaal van dit jaar. Hij is het ermee eens dat men daar wat mee moet doen, maar er moet eerst over goede criteria worden nagedacht. Dat vraagt om een zorgvuldige afweging. Hij zegt toe dat dot terugkomt in kwartaal 2 2019.

De heer Van Essen is blij dat de gedeputeerde de regierol zo benadrukt. Hij vindt dat een koerswijziging omdat GS in het verleden vaak stelde dat het pakken van regie niet de voorkeur had.
Kijkend naar pijler 1, constateert hij dat gemeenten het geld vaak inzetten voor projecten die toch al lopen, en waarbij zaken voor de fiets kunnen worden verbeterd. Hij vraagt of meer regie ook inhoudt dat de provincie meer in beeld krijgt wat er nodig is om de opgave voor de fiets scherper te krijgen, waardoor betere prioritering mogelijk wordt. Er is een hoge ambitie, zowel wat betreft netwerk, als gebruik, maar er is nog niet zoveel greep op wat daarvoor nodig is. Wat zijn alle knelpunten, hoeveel investeringen zijn er nodig en hoe krijgt men verdubbeling van het fietsgebruik? Dat alles komt nog niet expliciet naar voren in deze evaluatie. Hij vraagt of er een proces in gang is gezet om dat wel in beeld te krijgen. Wanneer kunnen PS daarover iets verwachten?

De heer Van Kranenburg constateert dat de gedeputeerde niet ingaat op de vraag of vertraging wordt veroorzaakt door capaciteit bij gemeenten. Spreker vraagt of de medewerking van gemeenten met voldoende beschikbare ambtelijke capaciteit al dan niet een issue voor GS is.

Gedeputeerde Straat bevestigt dat wordt nagedacht over de vraag hoe er meer inzicht kan worden verkregen in de opgave voor de fiets en de knelpunten dienaangaande, om betere prioritering mogelijk te maken. Bij de actualisatie zal hij daarover voorstellen presenteren.
De ambtelijke capaciteit bij gemeenten kan wel degelijk een probleem opleveren maar het niet meewerken van gemeenten kan ook andere oorzaken hebben. Het probleem is complexer dan uitsluitend ambtelijke capaciteit. Een kleine gemeente heeft vaak beperkte capaciteit en dat kan wel eens knellen. De provincie zet zich dan in om die gemeente te faciliteren. Soms gaat het ook om bestemmingsplanprocedures, grond aankoop en onderzoeken die moeten plaatsvinden.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

2.6 Statenbrief bestuursovereenkomst A27-A12 ring Utrecht
Deze brief is op verzoek van GroenLinks en de PvdD geagendeerd.

De heer Van Essen heeft vragen gesteld over de risico's van eventuele schade aan het folie en de omliggende natuur. Zou zich dat voordoen, dan is de vraag wie dat financieel moet gaan oplossen. Welk risico loopt de provincie daarbij? Vragen zijn er ook over de aanbesteding in relatie tot de beroepsprocedure bij de Raad van State. Wellicht leidt de beroepsprocedure tot aanpassingen en de vraag is dan ook waarom er nu al wordt overgegaan tot aanbesteding.
Is de bestuursovereenkomst nu al ondertekend?

GroenLinks benadrukt dat verbreding van de A27 bij Amelisweerd binnen de bestaande bak moet plaatsvinden.

De heer Strandstra sluit zich daarbij aan. De PvdD pleit tevens voor een 80 km per uur regime aldaar. Later dit jaar wordt er door de Raad van State een stikstofuitspraak gedaan, die grote gevolgen kan hebben voor de verbreding van de A27. Na de uitspraak van het Europese Hof destijds, bleek dat de provincies en het rijk tijd nodig hadden om deze uitspraak te duiden. De PvdD voorziet hetzelfde met de komende uitspraak van de RvS. Hij vraagt de fracties en de gedeputeerde of zij het met hem eens zijn dat het wenselijk is om na de uitspraak van de RvS tijd te nemen om die uitspraak met elkaar te duiden. Er moet tijd worden genomen om te bezien of de verbreding van de weg wettelijk is toegestaan of dat het noopt tot het afzien van verbreding of een alternatief zoals 2 x 6 rijbanen met 80 km per uur binnen de bak. Met zo'n duiding kunnen partijen hun positie en inzet naar het rijk weer evalueren. Is de provincie bereid om met betrokken gemeentes en de rijksoverheid de afspraak te maken om ruimte te maken voor een dergelijk debat? Dat houdt ook in dat niet onmiddellijk wordt overgegaan tot het omhakken van bomen, maar dat eerst de tijd wordt genomen om de uitspraak van de RvS te duiden.

Gedeputeerde Straat licht toe dat de bestuursovereenkomst inmiddels is getekend op 5 december 2018. Het college van GS wilde de bestuursovereenkomst tekenen omdat daarin afspraken zijn vastgelegd, w.o. de randvoorwaarden vanuit de provincie Utrecht richting RWS en het rijk. Die afspraken moeten worden nagekomen, indien de werkzaamheden gestart gaan worden. Dit is vooruitlopend op het onherroepelijk worden van het tracébesluit. In de bestuursovereenkomst zijn afspraken gemaakt die belangrijk zijn voor een zo goed mogelijk verloop van de realisatie en de inpassing van het project. De aanleg en het verbreden van de bak is de verantwoordelijkheid van het rijk, dus ook het risico komt voor rekening van het rijk. De provincie Utrecht is verantwoordelijk voor het behoud van de natuurwaarden van Amelisweerd. Een en ander wordt samen met het rijk bewaakt. Het rijk is verantwoordelijk voor de folie van het wegdek. Mocht daarmee een probleem ontstaan, dan zijn de natuurwaarden de verantwoordelijkheid van de provincie: waarschijnlijk zal de provincie het rijk daar dan op aanspreken.

De heer Van Essen stelt de volgende vraag. Wanneer het folie toch wordt beschadigd, kan de aannemer ervoor kiezen water continu uit de bak te pompen, zodat de weg droog blijft. Dan is het niet ondenkbaar dat de naastliggende natuur een stuk droger wordt met alle risico's van dien voor Amelisweerd. De terechte vraag is dan wie er voor de schade opdraait. Het is vreemd dat de provincie met een enorme strop zou worden geconfronteerd, terwijl het rijk dit project zodanig uitvoert dat Amelisweerd dreigt te verdrogen. Is daarover nagedacht en zijn daarover reeds afspraken gemaakt met het rijk wie verantwoordelijk is voor het risico wanneer die schade zou optreden?

Gedeputeerde Straat vindt het lastig de "als dan vragen" te beantwoorden. Hij staat op het standpunt dat het genoemde risico voor Amelisweerd niet mag optreden. Het droger worden van Amelisweerd is voor de provincie niet acceptabel en dat moet worden voorkomen door de bouwmethoden. Die afspraak is met RWS gemaakt. Hij wil nu voorzichtig zijn met allerlei "als dan" scenario's. Het is alom bekend dat Amelisweerd een kwetsbaar gebied is. Alles is er op gericht om schades te voorkomen. Voor een groot deel zitten de risico's niet bij de provincie, omdat het rijk verantwoordelijk is voor het project. Wel kan het project de natuur bij Amelisweerd raken, maar hij gaat ervan uit dat het goed komt. Om die reden heeft de provincie voorwaarden gesteld in de bestuursovereenkomst.

Mevrouw Poppe laat weten dat de SP op het standpunt staat dat er niet gebouwd moet worden, wanneer het risico bestaat dat Amelisweerd schade wordt toegebracht. Het gebied is veel te kwetsbaar en ieder risico moet worden vermeden. Gesteld wordt dat het rijk verantwoordelijk is. Het rijk was ook verantwoordelijk voor de grond naast de A27, terwijl de Japanse Duizendknoop daar welig tiert. De provincie moet dat probleem wel oplossen. Dat wil ze te allen tijde bij Amelisweerd voorkomen.

De heer De Droog vraagt of er alternatieven denkbaar zijn, bv. andere bouwtechnieken, om mogelijke risico's te voorkomen.

Gedeputeerde Straat kan de vraag over alternatieve bouwtechnieken nu niet beantwoorden, maar hij is bereid zich daar verder in te verdiepen. Het gaat hier wel om een verantwoordelijkheid van het rijk die daar op een goede manier mee moet omgaan.
Hij respecteert de politieke stellingname van de SP maar dat zou betekenen dat er in deze provincie niets meer mogelijk zou zijn. Ieder project heeft een bepaald risico. In Amelisweerd ontstaat er een groot probleem, wanneer zich schade voordoet, immers, het is een kwetsbaar gebied. Echter, bij de aanleg van wegen en fietspaden doen zich altijd risico's voor. Tegelijkertijd dient men zich te realiseren dat er voor dit project een bestuursovereenkomst is getekend. Het rijk wacht nu de uitspraak van de Raad van State af.

Mevrouw Poppe geeft aan dat de SP wel degelijk voorstander is van projecten in de provincie Utrecht. Echter, hier gaat het om Amelisweerd, een dusdanig kwetsbaar gebied, dat de stelling moet zijn: "Bij twijfel niet doen".

De heer Van Essen is blij dat de gedeputeerde expliciet aangeeft dat een bouwmethode nooit mag leiden tot verdroging van Amelisweerd en dat dat niet acceptabel zou zijn. Mocht er meer informatie zijn over alternatieve bouwtechnieken, dan stelt hij het op prijs dat de commissie daarover wordt geïnformeerd. Ook hoort hij graag hoe dergelijke risico's kunnen worden voorkomen. Veel mensen hebben daar grote zorgen over.

De heer Strandstra begrijpt dat de minister na de uitspraak van de Raad van State ruimte wil hebben voor een afweging. Betekent dat dat daarvoor twee maanden de tijd wordt genomen? Staan de bulldozers niet binnen een week klaar?
Gedeputeerde Straat weet dat nu nog niet, omdat dit afhankelijk is van de uitspraak. Hij heeft van de minister begrepen dat er geen onomkeerbare activiteiten zullen plaatsvinden, die via het tracébesluit worden geregeld, voordat het besluit onherroepelijk is. Spreker kan zich wel voorstellen dat het rijk snel aan de slag wil, wanneer het tracébesluit er ongeschonden door heen komt. Men moet zich dan wel realiseren dat er niet veel ruimte is voor heroverweging. Het wordt pas spannend wanneer de rechter tot een ander oordeel komt. Hij kan daar nu niet op vooruit lopen.

De heer Strandstra merkt op dat PS de ruimte willen krijgen om zelf over de uitspraak te kunnen oordelen. Bij de uitspraak van het Europese Hof bleek dat er tijd nodig was om zo'n uitspraak te duiden, temeer daar daarover verschillende opvattingen waren. Dat kan zich ook voordoen bij de uitspraak van de Raad van State. Er moet ruimte zijn om als PS tot een oordeel te komen. De gedeputeerde laat dat nu van de uitspraak afhangen, echter, de minister kan zelf bepalen hoe de uitspraak moet worden geduid en kan direct aan de slag gaan. De PvdD vraagt tijd om de uitspraak van de Raad van State rustig te lezen en daarover met elkaar in debat te gaan. Zou de gedeputeerde die vraag aan het rijk willen voorleggen?

Gedeputeerde Straat meent dat, wanneer de uitspraak van de Raad van State discussie zou opleveren, de Kamer eenzelfde vraag zal stellen. In eerste instantie ligt daar ook de verantwoordelijkheid. Er ligt een tracébesluit en dat is een rijksverantwoordelijkheid. Daar loopt een juridische procedure op. Het rijk is primair verantwoordelijk voor de interpretatie van de uitspraak. Er is niets op tegen dat ook GS en PS daarnaar kijken en daar zo nodig op reageren. Echter, hij wil voorkomen dat er nu al allerlei afspraken worden gemaakt, terwijl nog volslagen onduidelijk is hoe de uitspraak zal luiden. Wanneer de provincie daar niets meer over te zeggen heeft, is het de vraag hoe zinvol het nog is om daar uitgebreide debatten over te gaan voeren. Dat hangt af van de uitspraak van de RvS. Het is nu onder de rechter en de uitspraak moet worden afgewacht.
Hij is bereid alternatieve technieken, die risico's (ook in financiële zin) verminderen, te onderzoeken. Mocht hij daar meer informatie over hebben, dan zal hij dat met deze commissie delen.

Mevrouw Poppe laat weten dat de SP zich aansluit bij het verzoek van de PvdD om de gedeputeerde te verzoeken bij het rijk te bepleiten eerst ruimte te nemen om de uitspraak van de RvS te duiden.
Ook 50PLUS, GroenLinks, PvdA en de ChristenUnie zijn daarvan voorstander.
De PVV, het CDA en de SGP gaan niet met het voorstel van de PvdD mee.
De VVD en D66 sluiten zich aan bij de reactie van de gedeputeerde.

De heer Van Essen verduidelijkt dat GroenLinks van oordeel is dat afgewacht moet worden wat de minister gaat doen, nadat de RvS een uitspraak heeft gedaan. Wanneer die uitspraak ertoe leidt dat alle lichten op groen staan, dan kan hij zich voorstellen dat de minister verder wil, hoewel dat bepaald niet de lijn van GroenLinks is. Op dat moment heeft de gedeputeerde weinig ruimte om daar wat aan te doen. Gaat de uitspraak van de RvS juist de andere kant op, dan vindt GroenLinks het vanzelfsprekend dat er ruimte is om over de uitspraak van gedachten te wisselen. Hij begrijpt van de gedeputeerde dat hij die mening deelt.

De voorzitter meent dat de tegenstellingen kleiner zijn, dan nu wordt gesuggereerd. Iedereen wil ruimte voor debat, wanneer er een onheldere uitspraak komt van de Raad van State.

De heer Mourik vindt het staatsrechtelijk onjuist dat PS zich met iets zouden gaan bezighouden, dat geen verantwoordelijkheid is van PS. Zo beluistert hij ook het antwoord van de gedeputeerde. Het CDA staat op het standpunt dat PS daar niets meer over te zeggen hebben. Dat is aan de Kamer of aan de Minister.

De heer Van Kranenburg is het daarmee niet eens. Alles wat er op het grondgebied van de provincie Utrecht geschiedt, kan onderwerp zijn van de debatten van PS.

De voorzitter rondt de behandeling van dit agendapunt af.

2.7 Statenbrief voorbereiding op start proefbedrijf Uithoflijn

Mevrouw Lejeune heeft gevraagd om opwaardering van de Q3 rapportage Uithoflijn en niet van dit agendapunt. Derhalve gaat het om agendapunt 3.7.
De PvdA constateert dat er regelmatig wordt gerapporteerd over de voortgang van de Uithoflijn. Het gevoel bestaat dat een en ander wel naar wens verloopt. Toch blijkt uit de rapportage dat de planning weer wat doorschuift. Iedere keer worden dezelfde risico's benoemd, zonder dat PS precies weten of die zich gaan voordoen. Ze begrijpt dat de gedeputeerde dat ook niet kan weten.
Haar fractie heeft vragen over tijd versus kosten. Bij de Uithoflijn betekent extra tijd ook extra kosten. De bolletjes van de tijd in deze rapportage verschieten van kleur, echter, de bolletjes van de kosten blijven dezelfde kleur houden. Zij is daar niet gerust op.
Zij leest dat er 9 randvoorwaardelijke projecten zijn, die niet geheel volgens planning verlopen. Van Bombardier zijn de risico's bekend. Wat zijn de andere risico's in de projecten?

De heer Mourik memoreert dat er onlangs een uitgebreide informatiesessie voor PS en de gemeenteraad van de stad Utrecht over de Q3 rapportage Uithoflijn heeft plaatsgevonden. Er zijn afspraken gemaakt over vervolginformatie, bv. over de combideklaag. Waarom wordt deze rapportage anderhalve week later opnieuw besproken?

Mevrouw Lejeune is van mening dat genoemde bijeenkomst vooral technisch en inhoudelijk van aard was, terwijl de politieke discussie in deze commissie thuishoort.

De heer Van Kranenburg is van mening dat de PvdA een volstrekt terecht punt opvoert. Het politieke debat moet in PS en in de commissie worden gevoerd.

De heer Mourik vindt de vragen van de PvdA erg technisch van aard. Deze vragen zijn ook tijdens de presentatie gesteld en toen is toegezegd dat er bij de volgende kwartaalrapportage of nog eerder een toelichting komt.

Mevrouw Lejeune wil graag antwoorden van de gedeputeerde horen. Zij heeft de ervaring dat de gedeputeerde helder en direct antwoorden geeft. Daar heeft zij nu behoefte aan. Graag hoort zij waarom (volgens deze rapportage) het project uit de tijd loopt, zonder dat dit kennelijk extra geld kost. Dat is een politieke vraag. Zij hoort ook graag een antwoord op eerdere vragen over de combi-deklaag. Deze moet sneller dan voorzien worden vervangen. Wat zijn daarvan de financiële consequenties en komen deze voor rekening van de provincie Utrecht?

Gedeputeerde Straat is eveneens van mening dat het politieke debat thuishoort in PS en in de statencommissies. Hij onderkent overigens wel dat informatiebijeenkomsten en commissievergaderingen elkaar kunnen overlappen. Wat betreft planning en kosten, merkt hij op dat in 2018 is besloten het additionele budget vrij te maken. Er is een risicoreservering gemaakt voor het geval de stuurplanning niet wordt gehaald. Met de stuurplanning wordt nog steeds gewerkt, nl. dat de tram in de zomer 2019 gaat rijden. De kans is natuurlijk aanwezig dat de planning niet wordt gehaald en dat de tram later gaat rijden, bv. in december. Op dat moment is inzet van de risicoreservering nodig. Het gaat dan om een budget van € 18 miljoen, verdeeld over provincie en gemeente. Dat budget is niet vrijgegeven aan de projectorganisatie, aangezien de projectorganisatie zich op de stuurplanning richt. Op dit moment passen de risico's binnen het beschikbare budget van de projectorganisatie. Om die reden staan de bolletjes op groen. Tegelijkertijd wordt de tijd krapper. Richting het eindpunt geven vertragingen, bv. van een week, reden tot zorg, maar dat wil niet direct zeggen dat dit van grote invloed is op de kosten. Zodra zich ontwikkelingen voordoen, zal de gedeputeerde dat aan de commissie melden. Al met al is dit een spannende fase in het project Uithoflijn, maar de kosten van mitigerende maatregelen van de risico's kunnen nu nog binnen het beschikbare budget afgedekt worden.
De vraag over de nevenprojecten die randvoorwaardelijk zijn voor het project zijn z.i. technisch van aard. Het gaat o.a. over het veiligheidssysteem, de safety case, restpunten en werkzaamheden bij station Vaartsche Rijn. Tijdens de informatiesessie is daar uitgebreid over gesproken. In de volgende Q rapportage zal dat nader worden toegelicht. Vrijwel alle projecten verlopen naar wens maar in de voorbereiding naar het proefbedrijf moet hard worden gewerkt om alle restpunten af te werken. Het is erg positief dat de werkzaamheden bij Vaartsche Rijn sneller gaan dan aanvankelijk werd gedacht. Na afwikkeling van de restpunten, moet worden gewacht op de goedkeuring van ILT.
Een van de restpunten is de combideklaag. Toegezegd is dat daar nader op zal worden ingegaan in de volgende Q rapportage, met name over het kostenaspect. De huidige aanleg van de combideklaag was een specifieke eis van de provincie. Er nu naar kijkend, blijkt de laag toch sneller te slijten en het is lastiger dan aanvankelijk gedacht. Dat vraagt om een snellere vervangingsinvestering. De betekenis daarvan zal in de volgende voortgangsrapportage worden beschreven.
Ook werd gevraagd wat het loslaten van de deelexploitatie van de tram betekent voor de zomer van 2019. Dat was een maatregel die door de stuurgroep is goedgekeurd, waarmee men ruimte in de planning kreeg om in de zomer te kunnen gaan rijden. Het Stationsgebied is inmiddels gereed en nu kan deze slag in één keer worden geslagen. Voor het overige verwijst hij naar de volgende voortgangsrapportage.

Mevrouw Lejeune constateert dat de nevenprojecten niet allemaal volgens planning verlopen. Tegelijkertijd is de gedeputeerde positief over die nevenprojecten. Is er geen reden tot zorg?

Gedeputeerde Straat wijst erop dat voorliggende rapportage (Q3 2018) gedateerd is. Inmiddels is goede voortgang zichtbaar geworden, met name bij Vaartsche Rijn. Tegelijkertijd moet er niet teveel vorst gaan optreden. Echter, als een project blokkeert, dan moet dan wel opgelost zijn alvorens het proefbedrijf kan gaan starten. Hij verwacht dat er komende week kan worden gemeld of de planning al dan niet kan worden gehaald, met name de start van het proefbedrijf. De ontwikkelingen zijn positiever dan in de Q3 rapportage naar voren komt, echter, het is niet zo dat alle problemen nu zouden zijn opgelost.

De voorzitter rondt de behandeling van dit agendapunt af.

3. TER INFORMATIE

Mevrouw Hoek wil graag een vraag stellen aan de gedeputeerde over de constructie van een ecoduct, dit in relatie tot de aanleg van een ecoduct bij de A27.
Op verzoek van de voorzitter zal mevrouw Hoek haar vraag schriftelijk indienen.

3.1 Statenbrief beantwoording commissievragen verbreding fietspad langs N417
3.2 Statenbrief Letter of Committment over regeneratieve geneeskunde
3.3 Uitgaande brief beantwoording reactie regio Amersfoort – RES
3.4 Statenbrief wijzigen parkeersituatie op de N228 in Oudewater
3.5 Memo GS betreffende onderzoek Milieudefensie Achter de norm
3.6 Memo GS betreffende Varend ontgassen
3.7 Statenbrief actuele ontwikkelingen bij 3e kwartaalrapportage Werkend Tramvervoersysteem Uithoflijn
3.8 Statenbrief reizigerstarieven openbaar vervoer 2019
3.9 Memo inzake Verkeersbesluit snelheidsverhoging A2 overdag

4. SLUITING

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.